

Güvenli çocuklar

Gün boyu çocuklar ve güvenlik hakkında

Hagfors belediyesinde Konsumentverksamheten 'le birlikte Hyresgästföreningen tarafından düzenlenmiştir.

12 dilde mevcuttur

Türkçe
Kurmançî

Svenska
English

فارسی
Soomaali

Srpski,
Hrvatski,
Bosanski

Shqip

اللغة العربية
كوردی (سۆرانی)

Français
Español

Hagfors belediyesinde Konsumentverksamheten'le birlikte Hyresgästföreningen tarafından düzenlenmiştir.
Ayrıca aşağıdaki web adreslerinden pdf-dosyaları olarak yüklenilebilir:
www.hyresgastforeningen.se www.hagfors.se www.konsumentverket.se

Hyresgästföreningen Region Mitt

İl bürosu Box 360, 651 08 Karlstad

Ziyaret adresi: Kungsgatan 1

Tel: 054-17 52 00

Hagfors kommun

Konsumentverksamheten

683 80 Hagfors

Tel: 0563-185 00

© İçerik: Konsumentverket.

Tercüme ve grafik form: Tamarind AB.

Baskı: Redners Offsettryckeri AB.

Ağustos 2003.

Oyuncaklara ilişkin 15 tavsiye

Üç yaşından küçük çocuklara oyuncak alırken özel dikkat göstermek gerekir.

1. Ucuz, uyduruk oyuncaklar satın almayın. Oyuncakçı mağazalarında satılan, tanınmış bir üreticinin markasını taşıyan oyuncaklar genelde daha iyidir. Gene de pazardan veya sokak satıcılarından oyuncak alacaksanız, özel dikkat gösterin.
2. Önce sorun, sonra alın. Mağazada oyuncak hakkında bilgi ve kullanma tarifesini (varsa yazılısını) isteyin. Uyarıların İsveççe olmasına dikkat edin.
3. Yumuşak hayvan ve bebeklerin yıkanır olması gerekir. Bu tür oyuncaklarda gözler burun, düğme ve diğer ayrıntıların kopmayacak şekilde dikilmiş veya yapıştırılmış olması gerekir.
4. İnce, çabuk kırılır plastikten yapılmış oyuncaklar almayın. Üç yaşından küçük çocukların oyuncakları çok sert maddeden yapılmış olmalıdır.
5. İnce plastik ambalajları çocuğun eline geçmeden çöpe atın. Aynı şekilde kırık oyuncakları da atın.
6. Oyunağa iliştirilmiş plastik etiketleri, fiyat etiketinin plastik bağcığını ve buna benzer şeyleri kesip atın. Bu tür küçük şeyler kopup çocuğun ağızına girerek tehlikeli olabilir.
7. Çukolata yumurtaların içindeki küçük oyuncaklara dikkat edin. Bunlar çocuğun boğazına kaçarak tehlike oluşturabilirler.
8. Daha kendi kendine oturamayan çocukların, çingirak, diş kaşıma halkaları ve buna benzer ağızlarına götürdükları oyuncakların çıkıntılı kısımları veya yapıştırılmış parçaları olmamalıdır. Çocuğun bunları ağızına sokması durumunda, bu tür parçalar kopup çocuğun nefes borusunu tıkayabilirler.
9. Oyuncakları elinize alıp iyice kontrol edin. Oyuncak tehlikeli bir maddeyle doldurulmuşsa (plastik boncuk gibi), dolgu gıcırda veya ele küçücük taneler gelir. Satıcıya oyunağın hangi maddeyle doldurulmuş olduğunu sorun. Oyunağın dikiş yerlerinin de sağlam olması gerekir. Oyunağın dikiş yerlerini biraz çekiştirip bunların sökülüp sökülmediğini kontrol edin.
10. Top ve top benzeri yuvarlak oyuncakların çapının en az beş santimetre olması gerekir.
11. Kötü kokan yumuşak plastik oyuncaklara kuşkuyla yaklaşın. Kokunun nedeni, oyuncak yapımında kullanılan zararlı kimyasal bir madde olabilir.
12. Tebeşir,boya kalemleri, keçe kalemler ve benzerleri küçük çocuklar için özel yapılmış olmalıdır. Büyüklerin kullandığı kalemleri çocuğun ağızına alıp emmesi, bunları yalaması veya bunlarla cildine şekil çizmesi tehlikeli olabilir.
13. Çocuğun yatağına, arabasına veya oyunağına bağlı ip ve kordonlar en fazla 22 santimetre uzunluğunda olmalıdırlar.Bu uzunluk, ilmik, düğme ve bunlara benzer bir şeyle, kemer veya kuşak biçimine girebilecek küçük çocuk oyuncakları içinde geçerlidir.

14. Çocuk yaklaşık altı aylık olup ellerinin veya dizlerinin üstünde kalkabildiği zaman yatağının üzerine gerilmiş olan oyuncakları kaldırım. Çocukların, bu oyuncaklara takılarak boğulma tehlikesi geçirdikleri görülmüştür.
15. Yüksek, kuvvetli ses çıkaran oyuncaklardan uzak durun. Tabanca, cep telefonu ve sıkınca tiz ses çıkaran oyuncaklar kulaklar için tehlikelidir.

Oyuncaklar ve güvenlik konusunda sorularınız varsa, bağlı olduğunuz belediyenin tüketici danışmanı ile ilişki kurun.

Yüksek ses

Dükkanlarda çeşitli sesler çıkaran birçok eğlendirici ve iyi oyuncak satılmakta - çingirtı, vızıltı, gümbürtü sesi çıkaran, müzik çalan, tiz düdüğü sesi çıkaran veya zil çalan oyuncaklar. Bunların çoğu tamamen tehlikesizdir. Ancak çocuğun işitme organına kalıcı zarar veren tehlikeli oyuncaklar da var.

Uzun yıllar boyunca bir oyuncuğun çıkardığı sesin yüksekliği konusunda herhangi bir kural yoktu. Ancak 31 Aralık 2001 tarihinde Avrupa Birliğinin bu konudaki kuralları yürürlüğe girdi. Kurallar, çok kısa süreli vuruş, darbe, çıt sesi veya patlama sesi - bunlara iç tep gürültüsü denilmekte - çıkaran oyuncaklarla, kulağa çok yakın tutulan oyuncakları kapsamakta.

Patlayıcı toz (Knallpulver)

İçine patlayıcı toz konulan oyuncak tabancalar, beynin sesin şiddetini kavrayamayacağı kadar tez ses çıkarırlar. İnsan sesin zararlı olduğunu duyamaz.

Bu tür tabancaların çıkardığı ses o kadar yüksektir ki bir tek patlama bile kalıcı işitme özüne neden olabilir. Tehlike riski patlamanın kulağa yakın olmasıyla artar. Patlama tozu atabilen oyuncak tabanca sorunu, Avrupa Birliği'nin oyuncakların çıkardığı ses düzeylerine ilişkin kurallarında da çözüme ulaşmış değil.

Eğer çocuklar patlama tozuyla ve oyuncak tabancayla oynamakta ısrar ediyorsa o zaman bunu evin dışında yapsınlar. Ancak birbirlerini hedef almasınlar ve özellikle tabancayı karşıdakinin yüzüne veya kulağına doğru veya yakınında sıkmasınlar.

Çatapat (smällare)

Çatapatlar da işitme duyusu için tıpkı patlayıcı toz gibi zararlıdır. Ayrıca bazı çatapatların (patlayıcı kapsüllerin) fitilleri o kadar kısadır ki patlama meydana gelmeden oradan kaçmak da mümkün değildir.

Şaklama sesi

Şaklama sesi çıkaran bazı oyuncaklar da kulağa zarar verecek düzeyde yüksek ses çıkarabilirler.

Bu tür oyuncakların çıkardığı ses kulağı acıtmaz, ayrıca yüksek bir ses olarak da algılanmaz, ancak buna rağmen kulağa zarar verebilir, bu nedenle özellikle dikkatli olmak gerekir. Oyunağı dükkanda denemeyin, bunun yerine çıkardığı sesin düzeyini sorun. En doğrusu bu tür oyuncakları almaktan kaçınmaktır.

Sürekli sesler

Oyuncak telefonlar, uzaktan komutalı arabalar, oyuncak tamir aletleri ve birçok elektronik oyuncak çoğunlukla uzun süreli ve yüksek ses çıkarırlar. Bu tür oyuncakları dükkanda deneyebilirsiniz. Özellikle oyuncak cep telefonu gibi çocuğun kulağına yakın tuttuğu oyuncaklarda çok dikkatli olun. Oyuncak, siz kulağınızın yakınında tuttuğunuzda yüksek ve rahatsız edici ses çıkarıyorsa, onu satın almayın.

En küçükler için

Öten oyuncak hayvanlar,müzik kutuları,çingıraklar ve diğer bebek oyuncakları günümüzde genelde kabul edilebilir düzeyde ses çıkarmaktalar. Ancak bu tür oyuncakları satın almadan önce gene de kulağınıza iyice yaklaştırıp deneyin. Bu tür bir oyuncak, çocuk yatarken kulağının yanına gelirse zararlı olabilir veya ses yüksekse çocuğu rahatsız edebilir.

Kuş sesi türü tiz seslerin bebeğin henüz dar olan kulak borusunda daha da güçlendiğini unutmayın. Büyükler bunu düşünmeyerek bebek yaştaki çocuklarla oynarken bazan tiz sesli bir bebeği, çingırağı veya müzik kutusunu çocuğun kulağının dibinde tutarlar.

Emzikler

Emzik alırken ambalajın üstünü okuyun. Orada emziğin Tüketiciler Daire'sinin (Konsumentverket) kurallarına uygun olduğu ve emzik türünün bu daire tarafından kabul edilmiş olduğu belirtilmiş olmalıdır.

Kendiniz de bir güvenlik kontrolü yapın.

- Emziğe bebeğin boynuna takmak için kurdele veya ip bağlamayın. Bu tür ipler bebeklerin boynuna dolanarak boğulmalarına neden olabilirler.
- Emziği bir yere tutturmak için kullanılan ip, kordon veya bant en fazla 22 santimetre uzunluğunda olmalıdır. Bu uzunluk altı aylık bir bebeğin boynunun kalınlığına eşittir.
- Emziğin tutacının bebeğin ağzına sığmayacak büyüklükte olması gerekir. Emzik tutacının hava geçirecek delikleri olanını tercih edin.
- Emziğin meme kısmını kontrol edin. Memede, zamanla yırtılmasına, kopmasına neden olabilecek delik veya çatlaklar olmamalıdır.
- Emziğin yumuşak meme kısmını, bebeğinize emziği vermeden önce her defasında kontrol edin. Malzeme zamanla aşınabilir.

Oyuncakların neden olduğu kazalar: İşaretleri ve uyarı yazılarını okuyun

Oyuncakların neden olabileceği en ciddi kazalardan biri küçük çocukların ağızlarına oyuncacı veya bir parçasını sokmaları ve bunun çocuğun boğazına kaçmasıdır. Çocuklar, oyuncaklarıyla gözlerine ve kulaklarına da zarar verebilirler. Oyuncakların üstünde CE-işareti var mı diye bakın ve ambalajdaki uyarıları okuyun.

Oyuncaklar çeşitli şekillerde kazalara neden olabilirler. Bu kazaların büyük bölümü çocuğun oyuncaktan düşmesi, başlarına oyuncak atılması veya oyuncacı takılıp düşmeleri şeklinde olur. Ancak oyuncacı kendisindeki hatalar ve eksikler de kazalara neden olabilir.

Boğaza kaçma

Tüketiciler Dairesine (Konsumentverket)'e oyuncaklara ilişkin olarak yapılan şikayetlerin başında küçük çocukların oyuncacı küçük parçalarını ağızlarına sokmaları gelmektedir.

Bu, en kötü durumda boğularak ölmeye veya sakatlığa yol açabilir. Kırık çingirakların içindeki küçük plastik bilyeler, oyuncak hayvanlardan kopan gözler, burunlar, balonların kopmuş ağız kısımları, çukulatadan yapılmış yumurtaların içinden çıkan küçük oyuncaklar çocuğun boğazına kaçabilecek şeyler arasında yer alırlar. İsterseniz kendiniz özel bir test silindiriyle bir oyuncacı küçük çocuklar için tehlikeli olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

Tehlikeli ipler

Uzun ipli, kordonlu kurdeleli oyuncaklar da küçük çocuklar için tehlike oluşturabilirler. Bu ipler (bağlar, kordonlar) çocuğun boynuna dolanarak nefes almasını engelliyebilirler. Çocukların gözleri de tehlikeye hedeftir. Sert ok, oyuncak helikopter veya bir mancınıktan atılan uçağın çocuğun gözüne gelerek kör ettiği olaylar görülmüştür. Uzmanların ciddi bir şekilde ele aldığı diğer bir konu da gürültü ve yüksek sesin neden olduğu sakatlıklardır. Yüksek seslerin işitme özrüne neden olduğu bilinmektedir.

CE-işareti

Oyuncak alırken ilk kural CE-işareti olup olmadığına bakmaktır. Bu işaret, oyuncak üreticisinin oyuncacı Avrupa Birliği'nin güvenlik ve standard konusundaki ortak kurallarına, (SS EN 71) uygun olduğuna ilişkin garantisini anlamına gelir.

Oyuncacı ayrıca üreticinin veya ithalatcının adını veya markasını taşıması gerekir. İsimsiz, markasız oyuncaklar riskli olabilirler.

Üstünde CE-işareti olmayan oyuncakları almayın. Bunlar kalitesiz ve çocuğunuz için tehlikeli olabilirler. Ne yazık ki CE-işareti taşıyan bütün oyuncakları güvenilir olarak nitelenecek de mümkün değil. Bu konuda da hile yapıldığı görülmektedir. CE işareti taşıyan bazı oyuncaklar güvenlik testi yapılmadan da mağaza raflarına ulaşılabilmekteler. Bu nedenle son derece dikkatli olmanız gerekiyor.

Diğer İşaretler

Bazı oyuncakların üstünde uyarı metni ve yaş sınırı olması gerekir. Biraz büyükçe çocuklar için yapılmış oyuncaklar küçük çocuklar için tehlike oluşturabilirler. Üç yaşından küçük çocuklar için tehlikeli olan oyuncaklar özel bir uyarı işareti taşırlar. Bu işaretin yanında oyuncanın neden tehlikeli olduğunun da belirtilmiş olması gerekir. Bazan tehlike işareti yerine yazılı bir uyarı da olabilir.

Uyarı metnini okuyun

Bir uyarı yazısında, örneğin oyuncanın ateşe yaklaştırılmaması veya oyuncakla bir büyüğün gözetiminde oynanması gerektiği belirtilebilir. Uyarının İsveççe olarak yazılmış olması gerekir. Uyarıyı bulmak zor olabilir, bu nedenle oyuncanın ambalajını iyice gözden geçirmek gerekir.

Uyarı metinlerine örnekler.

”Varning: Barn under åtta år kan kvävas av ej uppblåsta eller trasiga ballonger. Nödvändigt med övervakning från vuxen. Håll ouppblåsta ballonger borta från barnen. Kasta genast trasiga ballonger.”

(Dikkat: Sekiz yaşından küçük çocuklar şişirilmemiş veya patlak balonlarla boğulabilirler. Büyüklerin gözetimi şarttır. Şişirilmemiş balonları çocuklardan uzak tutun. Patlamış balonları derhal atın.)

”Varning: Ej lämplig för barn under 36 månader. Innehåller smådelar.” (Dikkat: 36 aylıktan küçük çocuklar için uygun değildir. Küçük parçalar içermektedir.)

Can yeleği

Kayığa, tekneye binen veya iskelede ve sahilde oynayan çocukların can yeleği giymeleri gerekir. Yeleğe rağmen çocukları gözetimsiz bırakmayın. Can yeleği çocuk bakıcısı değildir.

Küçük çocukların can yelekleri, büyüklerin kolayca giydirebileceği, çocukların ise güçlük çıkarabileceği şekilde olmalıdırlar.

Doğru büyüklük

Can yeleği çocuğa büyük gelmemelidir, büyük yeleğin denge noktası farklı yerde olduğu için küçük çocuğun suya düşmesi durumunda, gövdenin alt bölümünü su üstüne çıkarıp, başın suyun içine çekilmesine neden olabilir.

Yeleğin bacak arasından geçirilen bağını çok fazla sıkmayın. Bu, rahatsız edici olmasının yanısıra suyun üstündeki yanlış bir duruşa da neden olabilir. Yeleğin bağı ile paça arasında beş santimetrelük bir aralık bırakın.

Yelekle deneme yüzüşü

Çocuğa yelekle suda nasıl hareket etmesi gerektiğini öğretin ve can yeleği suda çocuğu sırtüstü yatar pozisyona getirecektir, çocuğunuzun buna alışmasını sağlayın. Aksi halde çocuk suya düştüğünde paniğe kapılabilir.

Çocuğu bir yüzme havuzuna götürerek yeleği kullanmaya alıştırm. Ayrıca her deniz mevsiminden önce, yeleğin su üstünde tutma görevini yerine getirip getirmediğini kontrol etmek için çocukla suya girin.

Bir yaşın altındaki çocuklar

Bir yaşından küçük çocuklar can yeleği takmaktan rahatsız olurlar. Büyükçe teknelerde çocuğa yelek yerine emniyet kemeri takılabilir. Çocuk arabasında kullanılan sağlam bir emniyet kemerin, teknede uygun bir yere bağlarsanız bu bir çözüm olabilir. Veya çocuğu tekneye yerinden oynamıyacak şekilde yerleştireceğiniz, bisiklet arkasına takılan türde bir çocuk sandalyesine oturabilirsiniz. Yalnız tabii teknede çocuğun bedenine uygun bir cankurtaran yeleği de bulunmalıdır.

Yüzme öğrenirken kullanılan araçlar

Piyasada çocuklara yüzme öğrenmede yardımcı olabilecek birçok şey satılmakta. Ancak bunlar, isimlerinden de belli olduğu gibi sadece yardımcı araçlardır ve bunlara cankurtaran görevi yüklenemez. Bunu unutmamak gerekir.

Yelek kiralarken veya kullanılmış yelek alırken dikkat edilecek noktalar

Kullanılmış bir can yeleği satın alırken, dikiş yerlerini, tokalarını, bağlarını ve dış kılıfını kontrol edin. Eski yeleklerin dış kılıfları genelde yıpranmış olurlar. Sadece CE-işareti taşıyan onaylı yelekleri alın.

Bazı belediyelerde can yeleği kiralyabilirsiniz. Belediyenizdeki tüketici danışmanlığından nereden yelek kiralyabileceğinizi öğrenebilirsiniz.